Задачи по Логическо програмиране

Ангел Димитриев

1 Задача

Нека L е език с два функционални символа:P и R. За тях: #(P)=2,#(R)=1.

$$\Sigma=\{a,b\}, A=(\Sigma^*,P^A,R^A)$$
  $(w,y)\in P^A\Leftrightarrow w$ е подниз на u $w\in R^A\Leftrightarrow w$ съдържа а и $\mathbf b$

Да се докаже, че следните множества са определими:

- $\{\epsilon\}$
- Σ⁺
- Σ
- $Equals = \{(w, w) \mid w \in \Sigma^*\}$
- $Common = \{(w, u) \mid w$ и u имат общ симовол $\}$
- $\{a^k, b^k\}k \in \mathbf{N}$

Да се докаже, че за произвлна $w \in \Sigma^+$ множеството $\{w\}$ е неопределимо.

Решение:

```
\begin{array}{l} \phi_{\epsilon}(x) = \forall y(p(x,y)) \\ \phi_{\Sigma^+}(x) = \neg \phi_{\epsilon}(x) \\ \phi_{\Sigma}(x) = \forall y(R(x) \implies P(y,x)) \\ \phi_{Equals}(x,y) = P(x,y) \wedge P(y,x) \\ \phi_{Common}(x,y) = \exists z(\phi_{\Sigma}(z) \wedge P(z,x) \wedge P(z,y)) \\ \text{Ще покажем с индукция, че за всяко } k \text{ множеството } \Sigma_k = \{a^k,b^k\} \text{ е определимо.} \\ \text{База: } \phi_{\Sigma_1} = \phi_{\Sigma}. \\ \text{ИП: Допускаме, че за имаме формули за } \forall t \leq k \; (\phi_{\Sigma_1},\phi_{\Sigma_2}\dots\phi_{\Sigma_k}) \\ \text{ИС: Формула за } k+1. \; \{a^{k+1},b^{k+1}\} \end{array}
```

$$\phi_{isNotFromPrev}(x) = \neg R(x) \land \neg \phi_{\Sigma_1}(x) \land \cdots \land \neg \phi_{\Sigma_k}(x)$$

$$\phi_{\Sigma_{k+1}}(x) = \phi_{isNotFromPrev}(x) \land \forall y (\phi_{isNotFromPrev}(y) \land \phi_{Common}(x,y) \implies R(x,y))$$

Нека w е произволна дума с поне един символ. Ще покажем, че $\{w\}$ е неопределимо. Дефинираме:

$$h_{change}(w) = h(\alpha_1 \dots \alpha_n) = \overline{\alpha_1} \dots \overline{\alpha_n}$$

където:

$$\overline{\alpha} = \left\{ \begin{array}{ll} a & \text{if } \alpha = b \\ b & \text{if } \alpha = a \end{array} \right.$$

- Ще покажем, че h_{change} е автоморфизъм. Биекция: $h_{change} = h_{change}^{-1}$ Константи и функционални символни нямаме.
- $w \in R^A \iff h_{change}(w) \in R^A$ (участието на a и b са съответно участия на b и a в $h_{change}(w)$)
- $\bullet R(w, u) \iff u = xwy \iff h_{change}(u) = h_{change}(x)h_{change}(w)h_{change}(y) \iff$ $R(h_{change}(w), h_{change}(y))$

Следователно h_{change} е автоморфизъм.

Но $h_{change}(w) \neq w$. От тук следва, че $\{w\}$ не е определимо.

Забележка: reverse също е валиден автоморфизъм. Но ако използваме него, то няма да можем да докажем, че синглетоните с дума, която е палиндром, са неопределими, понеже палиндормите са негова неподвижна точка!

2 Задача

С метода на резолюцията да се докаже, че множеството от следните формула е неизпълимо.

$$\phi_1 = \forall x (P(x) \Rightarrow \exists y R(y))$$

$$\phi_2 = \forall x \forall y (R(x) \Leftrightarrow T(y))$$

$$\phi_3 = (\forall x R(x) \Rightarrow \neg (\exists x \exists y (R(x) \land R(y))))$$

$$\phi_4 = \neg \exists x \exists y (\neg P(x) \land Q(y))$$

$$\phi_5 = \forall x Q(x)$$

Решение:

 $\Pi H \Phi$:

$$\phi_1^P = \forall x \exists y (P(x) \Rightarrow R(y))$$
$$\phi_2^p = \forall x \forall y (R(x) \Leftrightarrow T(y))$$
$$\phi_3^p = \exists x \forall z \forall y (\neg R(x) \lor (\neg R(z) \lor \neg R(y)))$$

$$\phi_4^p = \forall x \forall y (P(x) \lor \neg Q(y))$$
$$\phi_5^p = \phi_5 = \forall x Q(x)$$

 $CH\Phi$:

$$\phi_1^s = \forall x (P(x) \Rightarrow R(f(x)))$$

$$\phi_2^s = \phi_2^p = \forall x \forall y (R(x) \Leftrightarrow T(y))$$

$$\phi_3^s = \forall z \forall y (\neg R(b) \lor \neg R(z) \lor \neg R(y)))$$

$$\phi_4^s = \phi_4^p = \forall x \forall y (P(x) \lor \neg Q(y))$$

$$\phi_5^s = \phi_4^p = \phi_5 = \forall x Q(x)$$

КНФ:

$$\phi_1^k = \forall y (\neg P(a) \lor R(y))$$

$$\phi_2^k = \forall x \forall y ((\neg R(x) \lor T(y)) \land (R(x) \lor \neg T(y)))$$

$$\phi_3^k = \forall z \forall y (\neg R(b) \lor \neg R(z) \lor \neg R(y)))$$

$$\phi_4^k = \phi_4^s = \phi_4^p = \forall x \forall y (P(x) \lor \neg Q(y))$$

$$\phi_5^k = \phi_5^s = \phi_4^p = \phi_5 = \forall x Q(x)$$

От тук получаваме следните дизюникти:

$$D_1 = \{\neg P(x_1), R(f(x_1))\}$$

$$D_2 = \{\neg R(x_2), T(y_2)\}$$

$$D_3 = \{R(x_3), \neg T(y_3)\}$$

$$D_4 = \{\neg R(b_4), \neg R(z_4), \neg R(y_4))\}$$

$$D_5 = \{(P(x_5), \neg Q(y_5)\}$$

$$D_6 = \{Q(x_6)\}$$

Резолютивен извод:

$$\begin{split} Res(D_1,D_2\{x_2/f(x_1)\}) &= \{\neg P(x_1),T(y_2)\} = D_7 \\ Res(D_3,D_7\{y_2/y_3\}) &= \{\neg P(x_1),R(x_3)\} = D_8 \\ Collapse(D_4\{z_4/b_4,y_4/b_4\}) &= \{\neg R(b_4)\} = D_9 \\ Res(D_9,D_8\{x_3/b_4\}) &= \{\neg P(x_1)\} = D_{10} \\ Res(D_6,D_5\{y_5/x_6\}) &= \{P(x_5)\} = D_{11} \\ Res(D_{10},D_{11}\{x_5/x_1\}) &= \emptyset \end{split}$$

3 Задача

С метода на резолюцията да се докаже, че множеството от следните дизюнкити е неизпълимо.

$$D_1 = \{\neg Q(b,y_1), \neg Q(c,y_1)\}$$

$$D_2 = \{Q(a,h(z))\}$$

$$D_3 = \{P(h(y_2),t), Q(y_3,t)\}$$

$$D_4 = \{Q(b,f(y_4)), \neg Q(a,y_4)\}$$

$$D_5 = \{\neg P(y_5,f(y_5)), \neg Q(a,y_5)\}$$
Резолютивен извод:
$$Res(D_2,D_4\{y_4/h(z)\}) = \{Q(b,f(h(z))\} = D_6$$

$$Res(D_6,D_1\{y_1/f(h(z))\}) = \{\neg Q(c,f(h(z))\} = D_7$$

$$Res(D_7,D_3\{y_3/c,t/f(h(z))\}) = \{p(h(c)),f(h(z))\} = D_8$$

$$Res(D_5z/c,D_8\{y/h(c)\}) = \{\neg Q(a,h(c))\} = D_9$$

$$Res(D_9,D_2\{z/c\}) = \emptyset$$